

har derunder optaget Meget, der allerede forlængst er ophævet, eller saaledes forandret og indbraget under nyere Anordninger, at det ei længere kan ansees for en Bestanddeel af den gjældende Lovgivning. Paragraphen har vel tilføjet: „forfaavidt de endnu ere gjældende“, men det synes, at Lovsteder og Anordninger, som ere i de foranførte Tilfælde, dog ikke egnede sig til saaledes at nævnes. Blandt de citerede Loves Artikler er der idetmindste een, hvis Indhold i og for sig vistnok ikke skal bortfalde, men som alene her kan være nævnt, fordi det, den har tilladt under visse Betingelser, efter den nye Lov skulde være en almindelig Frihed, og den altsaa blev oversflødig. Vigtigere er det imidlertid, at der paa den anden Side gives flere, Lyendevæsenet vedkommende Lovbud, om hvis vedvarende Gylldighed, der, naar Udkastet fik Lovskraft, kunde være megen Tvivl, uden at der hertil er taget Hensyn. Heriblandt fortjener især at bemærkes Lovens 1—13—16, der regner Lyender til villige Bidner i deres Herstabs Sager, hvilket har betydende Følger baade med Hensyn til den Forpligtelse at afgive Bidnesbyrd og til dettes Beviiskraft. Det er hidtil antaget, at bemeldte Lovbud kun er anvendeligt paa de i anden Mands Tjeneste staaende Personer, der ere Huustugten underordnede; men naar denne ogsaa bortfalder med Hensyn til egentlige Lyender, forudsat de ere resp. over 16 og 20 Aars Alderen, saa kunde det være Spørgsmaal, om ikke disse for Fremtiden bør udgaae af de villige Bidners Tal. Dette er imidlertid ingenlunde klart, og det vilde neppe heller være heldigt, om det ubetinget blev antaget, hvorimod en Lemping af Lovbudet for Lyendets Vedkommende uden Tvivl kunde være hensigtsmæssig, men hvilken rigtignok ikke lettelig lod sig give, uden at gaae ind ei blot paa Lovstedets øvrige Indhold, men og paa den hele Lovgivning om Bidnesførelse og Bidnesbeviis. Under alle Omstændigheder er det imidlertid uheldigt, at et saa idelig forekommende og derhos vigtigt Spørgsmaal, skal være i den Grad tvivlsomt, som det ovenanført bliver, naar det uden videre overlades til Fortolkningen, hvad Indflydelse den forandrede

Lyendelovgivning skal have paa Lovens 1. B. 13. Cap. 16. Art.

Naar § 72 erklærer, at denne Lov ikke skal være anvendelig paa Færøerne, Island eller Colonierne, medmindre anderledes senere bliver bestemt, kunde det lede til den Slutning, at de almindelige Anordninger i Almindelighed vare anvendelige i de nævnte Territorier, naar ikke en saadan særlig Clausul deri findes. Men det er, idetmindste hvad Island og Colonierne angaaer, aldeles afgjort, at dette ikke er Tilfældet; og med Hensyn til Færøerne maa uden Tvivl det Samme antages. Det er derhos vistnok aldeles utænkeligt, at den omhandlede Lov i Fremtiden kan i sin Heelhed blive udvidet til fornævnte Steder, saaledes som de sidste Ord dog paa en Maade antyde.

Jeg har flere Gange udhævet det søllelige Savn, der er, og endnu mere, hvis en ny Lov i Dverensstemmelse med Udkastet udkommer, vil blive af en Indretning, hvorved et til Samfundets Lær svarende Forhold mellem Huusbonde og Lyende bedre kan haandhæves, end ved den nuværende Tingenes Orden. Som forhen bemærket, er Afgangen til Politiets Bistand saa besværlig, og ved Siden deraf Udsetigten til derved at komme til sin billige Ret saa usikker, at de Fleste hellere finde sig i Uret og Uorden, end benytte denne Afgang. Det er aabenbart, at de gjensidige Pligter i det saa sammensatte Retsforhold, hvorom her er Tale, ikke lade sig skarpt afgrænse ved almindelige Love, og at det heller ikke i Almindelighed er muligt at tilveiebringe de nøiagtigste Beviser for de Omstændigheder, hvorpaa det i slike Sager kommer an. Det har vistnok været Lovgivningens Hensigt, ved at henlægge Lyendesager under Politiet, at dette, deels ved sin Mændighed og sit Bekendtskab til Forholdene skulde hurtigere og billigere kunne udjevne de opstaaende Tvistigheder, enten ved Forsik eller ved et Tilhold til den af dem, hos hvilke Fejlen findes, og til Begge, hvis der er Skyld paa begge Sider, og at, hvor en retlig Behandling gjøres fornøden, denne da bliver saa kort og ukunstlet som muligt; samt at der baade i Prøvelsen af selve Beviserne og i Bedømmelsen af de foreliggende Omstændigheder tages